

Planlovning sætter turisme-udvikling i stå

Turisme er blevet en global milliardindustri. Mulighederne for at rejse er bedre end nogensinde før – både på grund af levestandard og lavere transportomkostninger – og der investeres som aldrig før i at kunne tiltrække gæster fra alle egne af kloden.

I Danmark klarer vi os meget dårligt i turismens nye verdensorden. Selv om branchen er vokset med 5-6 procent om året på verdensplan, har vi mistet udenlandske overnatninger. De seneste ti år er vores udenlandske markedsandele raslet ned.

Det kan der være mange gode grunde til. Men en væsentlig forklaring er, at vi har for lidt at byde på. For få "reasons to go". Vores produkt er gennem de senere år blevet udviklet på mange områder. Nye hoteller er skudt op, campingpladser, feriehuse og vandrerhjem er ført op til moderne standard, og attraktionerne har investeret millioner af kroner i nye faciliteter.

Alligevel halter vi langt bagefter udlandet, når det gælder udviklingen af vores produkt, og det skyldes i vid udstrækning vores meget restriktive planlovgivning samt fortolkningen af den. For eksempel er om- og nybyggeri ofte vanskeliggjort, når det ligger inden for kystbeskyttelseszonen, strandbeskyttelseslinien eller i klitzonen.

Konsekvenser

Konsekvensen er en udvikling, der på mange måder er gået i stå. Mange steder forslummer bygninger, selv om der er planer for – og ønsker om - udbygninger og renoveringer.

En anden – og endnu større - konsekvens er, at vi er ude af stand til at udvikle nye og attraktive destinationer. Det vil sige et udbud af sammenhængende oplevelser på afgrænsede geografiske områder, der giver turisterne mulighed for at bo og opleve over en periode på flere dage. En destination er typisk sammensat af overnatnings- og bospisningsfaciliteter samt nogle oplevelsestilbud af varierende karakter, der tilsammen kan tilfredsstille udvalgte målgrupper. Oplevelsestilbuddene kan være alt fra golfressorts og vandlande til forlystelsesparker, kulturoplevelser, koncertarenaer og sportsfaciliteter. Som oftest flere af tilbuddene i kombination.

Sådanne destinationer vil have et bedre grundlag for en sund forretningsmæssig udvikling, fordi udbydere af overnatnings-, bospisnings- og oplevelsesmuligheder tilsammen kan skabe et attraktivt udbud til turisterne. Destinationerne kan også danne grundlaget for en stærkere professionalisering, og de stærkeste destinationer vil have gode forudsætninger for at skabe helårsturisme. Endelig vil ambitiøse og langsigtede planer for destinationsudvikling kunne tiltrække international kapital, og dermed løfte dansk turisme op til et helt nyt niveau.

På grund af den enorme vækst i den internationale turisme er hele oplevelsessektoren blevet en milliardindustri, hvor kapitalen flyder over landegrænserne og søger derhen, hvor der er mulighed for afkast. Men investeringslysten er først til stede, hvis man som investor har mulighed for at udvikle attraktive destinationer med lang tidshorisont.

Selvom det umiddelbart kunne se ud som om, der er en konflikt mellem hensynet til naturen på den ene side og turisterhvervet på den anden, behøver det ikke at være tilfældet. Udvikling af masterplaner for hver enkelt destination skal gennem kvalitetskrav til æstetik i forbindelse med bygninger, indpasning i landskaber og udbud af faciliteter og oplevelser netop sikre, at udviklingen foregår i tæt samspil med omgivelserne.

Turisterhervets Samarbejdsforum ønsker

Forudsætningen for at vi kan produktudvikle dansk turisme til international standard er, at vi ser kritisk på den nuværende planlovgivning. Vi skal kunne taget stillingen til zoneændringer og i enkelte tilfælde vurdere, om der kan gives tilladelse til renovering, udbygning eller lige-

frem nyetableringer i f.eks. kystzonen ud fra en samlet udviklingsplan for dansk turisme
Det er et vigtigt udgangspunkt, at vi skal værne om vore kyster og strande og ikke tillade hvad som helst, hvor som helst. Men vi skal på den anden side kunne udvikle eller nedlægge ældre faciliteter, som ikke lever op til nutidens standard og samtidig udpege nogle kystnære destinationer, hvor der gives mulighed for og stilles krav til alle dele af produktet. På den måde får vi skabt et høj kvalitets produkt, som møder de betalingsstærke gæsters forventninger og sikrer den værdiskabelse vores smukke natur berettiger til.

Turisterhvervets Samarbejdsforum ønsker, at regeringen nedsætter en kommission, som lægger rammerne for den planmæssige udvikling af dansk turisme.

Kommissionen, som kunne tælle repræsentanter fra involverede ministerier/myndigheder på såvel nationalt som kommunalt niveau samt kompetencer indenfor investeringsfremme og drift af relevante erhvervsvirksomheder, skal vurdere, i hvilket omfang planloven og fortolkningen af den lægger betydelige hindringer i vejen. Samtidig bør staten invitere konsortier bestående af for eksempel kommuner, regioner, investorer, turismevirksomheder mv. til at spille ind med forslag til projekter. Det vil så være op til den nedsatte kommissionen at vurdere hvert enkelt forslag samt i hvilket omfang planloven forhindrer gennemførelsen af det. Herefter kan kommissionen vælge at foreslå zoneændringer eller indgå i en dialog med de regionale miljøcentre om en ændret administration heraf. Endelig skal kommissionen kunne tage initiativ til at foreslå egentlige ændringer af planloven, hvis dette skulle vise sig nødvendigt.